206. številka. Ljubljana, v petek 10. septembra 1897. XXX. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovoljio pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pred prvim vseslovenskim shodom.

„Slovenski Gospodar" priobčil je v očigled vseslovenskemu shodu jako umesten članek, iz katerega posnemamo to le:

Program vseslovenskemu shodu je bil zadnje dni razglašen; sodržuje le jeden predmet, in ta je narodno vprašanje. Prav tako; bali smo se namreč, da se denejo zraven njega tudi druge stvari v vspored, ker so naši časopisi izražali razne želje. Toda pomisliti nam je, in to rečemo za ta slučaj, če bi še kdo nameraval dnevni red razširiti, 1. da je narodno vprašanje ta hip najnujnejše; 2. da je ono celo veliko vprašanje, kojega je naše narodno le del, ne da rešiti nakrat, marveč del za delom, in da nam je pri tem postopati metodično, če hočemo sploh kaj doseči; 3. da se narodno vprašanje da zase obravnavati; 4 da je čas, ki nam je dan v pretresovanje, le jako kratek, traja le par uric, narodno vprašanje pa samo ob sebi zelo obširno; 5. da ta vseslovenski shod, če Bog da, ne bo zadnji; 6. da se narodu nakrat sme podati le malo, sicer se zmede; in 7. da so naši časopisi, ki prihajajo v ljudstvo, k večjemu le tedniki ter imajo z jedno idejo dovolj, da jo v kratkem času popularizujejo.

Sicer o tem menda ne bo prepira. Pač pa bo na shodu nastalo dvoje vprašanj. Prvo: S čim si osigurimo lepo narodno prihodnjost, in drugo: Kakšna ima biti naša taktika, da cilj dosežemo. Z ozirom na prvo vprašanje izrekel je „Slov. Gospodar" v splošnem že parkrat svoje prepričanje, da imamo zahtevati namestnijske oziroma deželnovladne oddelke, kjer smo v manjšini, slovenske šole, slovensko sodišče druge instance in pri vseh uradih slovenski poslovni jezik; sploh pa se ima mej našimi mejami dosedanji vladni sistem do dobra izpremeniti. Pri shodu se imajo te zahteve seveda podrobno izreči. Mi smo narod, in veljajo torej človeške pravice tudi za nas, mi smo avstrijski državljani in v avstrijski državi velevažen faktor, in nam gre torej tudi, da uživamo kot taki pravice, pa ne, da le nosimo bremena, kakor doslej!

Če v svojih zahtevah že stavimo kaj na prvo mesto, naj je to šola, kajti šola je narodnemu razvoju temelj; dokler tega ne spoznamo, kažemo, da politično še nismo zreli, in naša kulturno mnogo starejša in politično premetena sovražnika nas resno ne bodeta jemala v poštev. Pogajanja, ki so se zadnje dni vršila mej vlado in državnozborsko večino, nas nimajo motiti; narod mora imeti svoje idejale, od katerih ne sme odstopiti vkljub vsem vladnim kovarstvom.

Nadalje morajo zakoni, ki nam izrekajo narodne pravice, imeti trdna tla, to se pravi, narodne meje morajo biti natanko določene; mi moramo vedeti, kako daleč sega naš dom in koliko nas je. Nazadnje bo še treba premisliti, kako se naj skrbi za narodne manjšine na naši zemlji, kjer se take v resnici nahajajo. Tako bo naš cilj jasen, in jasnost je cilju prvi pogoj, da se narod zanj ogreva. Izraževala pa se bo v njem tudi skupnost interesov slovenskih Štajercev, Koroščev, Kranjcev, Primorcev in istenskih Hrvatov, in sicer v naši dobi prvokrat, in ne dvomimo, da bo že ta moment sam za naš narod velikega učinka. Odslej naprej ne bomo se več čutili Kranjce, Koroščе itd., ampak jedna velika družina smo, tistega rodu, tiste krvi, mej seboj bratje in sestre, imajoči jeden dom, bivajoči pod jedno streho, pod katero smo gospodarji mi in nikdo drug.

Drugo vprašanje je taktično. Nimamo v mislih, kako bi naj naši gg. poslanci nasproti vladi postopali; to prepuščamo njim, ki so našega zaupanja vredni. Samo toliko naj rečemo: Previdno, a energično! Šlevili smo dosti dolgo; zadnji čas je, da nastopimo dobo odločnega, krepkega moškega dejanja! Z mehko poblevnostjo tudi velik narod ne doseže nič, kamo-li majhen. Marveč pred očmi nam je, kako naj se postopa, oziroma kaj naj se na vseslovenskem shodu ukrene, da bodo zahteve, katere se bodo tam določile, postale narodova last in zahteve narodove, ne le poslancev oziroma vodij. Poslanci imajo biti le legat, kakor smo že jedenkrat rekli, skozi katerega narod kliče gor do vladne mize, do cesarskega prestola ter javlja svoje potrebe.

In zatorej smatramo vseslovenski shod le za prvi čin onega velikega dejanja, ki nas naj privede do cilja. Ali vseslovenski shod bi svoje naloge ne rešil dobro, ako bi se zadovoljil s tem, da cilj formulira in postavi pred narod. Vseslovenski shod bo moral poiskati sredstev, da v masi vzbudi za cilj zanimanje. V tem pogledu se nam zdi potrebno, da vseslovenski shod avtoritativno izreče, da imajo vsi naši časniki sklenjene resolucije popularizovati, spraviti mej ljudstvo, da jih to popolnoma razume, da uvidi, kolike koristi bi bilo, ako bi se uresničile, skratka, da za nje vzbudi in neti zanimanje, in to tako dolgo, dokler nismo pri cilju. To je jedno sredstvo.

Drugo je knjižica, poljudno in vneto pisana brošurica, ki bi se naj spravila v zadnjo kočo; seveda bi se morala razdajati zastonj. In tretje ljudski shodi. Če hočemo narod pridobiti, nam je iti mej njega. Ali bi na pr. na Primorskem imeli te lepe uspehe, katere tam imamo, ako bi tamošnji vrli vodje ne bili vsako nedeljo in praznik na kmetih? Beseda, ki se govori, zaleže vender največ. Nam mora biti tak posel le največja slast, ker je treba govoriti le resnico, živo, sveto resnico brez hlimbe, brez strahu.

H koncu imamo še prošnjo in sicer do onih gospodov, ki bodo pri shodu govorili o naših razmerah. Program vseslovenskemu shodu je dolg, čas kratek, glavna točka pa vendar sklepanje resolucij. Tukaj bo treba največje previdnosti. Če zavozimo, zavozili smo brzčas za vselej. Zato pa prosimo gospode poročevalce, naj so kratki, da nam preostane dovolj časa v temeljito pretresavanje resolucij.

O Ebenhochovem šolskem predlogu.

(Govoril pri glavni skupščini „Zaveze slovenskih učiteljskih društev" v Celji, dne 5. velikega srpana 1897. nadučitelj Dragotin Česnik.)

(Dalje.)

„§ 3. Učni predmeti na ljudskih šolah so: veronauk, čitanje in pisanje, učni jezik, računanje v zvezi z naukom o geometriških oblikah, kar je iz naravoslovja najpotrebnejše in otrokom umljivo, prirodopis, zemljepis in zgodovina s posebnim ozirom na domovino in na nje ustavo, risanje petje in telovadba, katera je za dečke obligatna, za deklice neobligatna. Koliko je vsakega teh predmetov učiti, določa deželni šolski svet dogovorno z dež. odborom."

Prvo, kar v tem § pogrešamo, so ženska ročna dela. Do zdaj so se učenke na ljudskih šolah

LISTEK.

Izpoved.

(Spisal Jakob Arbes.)

V neprijazni urdni sobi se je razprostrl večerni mrak.

Starikav sodnik je sedel čmeren za mizo ter listal po aktih, katere je zlovoljen polagal druzega za drugim na stran... Njegov razorani, pergamentni ter strogi obraz je izražal velik dolgčas. Oko je bilo motno, utrujeno; kadar je je obrnil od mize, je begalo brezčutno po predmetih v sobi.

Bil je sam.

Zdajci zahreščé vrata; sodni sluga, kateri je vstopil, je obstal boječe pri priprtih durih.

„Kaj je? je vprašal z votlim glasom nevoljno sodnik.

„„Pripeljal sem dekle, kakor ste blagovolili zapovedati"".

„A tako!" je dejal sodnik. Pogladil si je brado, navibal si svoje že sivkaste brke ter pomignil slugi, naj pripelje dekle notri.

Vstopila je nežna, zelo mlada deklica. Njen obraz je bil otožen, kakor jesenska luna, katera zre skozi meglo v okolico, a miren kakor pomorska gladina, kadar pihlja le lahen vetrič preko vode.

Boječe je vstopila ter se prav tako boječe ustavila pri vratih.

„Pridi bližje! — Zoveš se —?" je vprašal sodnik, a takoj sam odgovoril: „Saj vem, saj vem..."

Dekle je molčalo.

„No, le bližje, le bližje!" je izpregovoril zopet sodnik.

Deklica se je boječe približala mizi.

Sodnik je dvignil glavo. Njegovo motno oko je zrlo vprašujoče na zatoženko. —

Vendar, kaj pomenja to? Brezčuten izraz njegovega obraza izgineva, oko se je oživelo... Človek bi skoro mislil, da si je v tem trenotku predočil davnominol sladek sen.

Nekaj časa je vladal molk v sobi.

„In tvoja krivda?" je vprašal mehko, rahlo sodnik, kakor vprašuje oče svojo lastno hčerko.

„„Strašna je, neodpustljiva"", je šepetala dekle s tresočim glasom.

„Otroka si umorila?"

Iz dekličinih prsij se je izvil globok vzdih.

„Povej... zakaj si umorila otroka?" je vprašal sodnik dalje.

„„Odpustite, gospod! Ne morem, dokler se nisem izpovedala"".

„Tukaj se ne moreš izpovedati."

„„A jaz ne morem drugače. Ko sem se poslovila pri svoji mamici, tedaj mi je dejala, da le duhovniku..."".

„Zaupaj mi!" je dejal nežno sodnik. „Misli si, da nisem strog sodnik, temveč tvoj oče... Mogoče, da olajšam nekoliko tvojo usodo... Se je li misel na ta strašni čin rodila v tvoji duši ali ti je morda kdo svetoval? No, misli si, da se izpovedуješ..."

Dekle se je branilo... A sodnikov obraz je izražal toliko dobrosrčnost, da se ni mogla dalje ustavljati. Začela se je odkritosrčno izpovedavati...

Sodnik je pazno poslušal. A slišal ni nič novega. Stara, vedno ponavljajoča se povest o mladostni zmoti, o sladki vznemirjujoči ljubezni, o grenkem razočaranju.

„In ko te je tvoj ljubi zapustil", je dejal, ko je prenehalo dekle, „si li potem trpela pomankanja?"

Deklica je molče pokimala.

„In on je zopet prišel; — svetoval ti je, da otročička..."

vsaj naučile najnavadnejših in v življenji najpotrebnejših ročnih del: pletenja, šivanja itd. Marsikatero uro, ki bi sicer brez dela minula, izpolnili so otroci s temi deli. — Na mnogih šolah so nastavljene tudi posebne učiteljice za ženska ročna dela. Kam poslej ž njim?! Mnogim bi se odvzel jedini zaslužek, s katerim so se vzdrževale — in v nadomestilo bi jim bila dostikrat največja beda.

S poučevanjem ženskih ročnih del pa si je tudi marsikatera učiteljeva soproga pridobivala nekaj dohodkov, ki so v današnjih časih za učitelje že važen faktor.

Ne najdem skoro razloga, čemu so se ženska ročna dela izpustila. Morda pa iz posebne mržnje do vseh Evinih hčera! —

Iz realij naj se vzame „najpotrebnejše in najumljivejše", pristavlja se pa k sklepu: „Koliko je vsakega teh predmetov učiti, določa deželni šolski svèt dogovorno z dež. odborom."

„Dogovorno z dež. odborom" pomeni isto, kar z dovoljenjem dež. odbora."

Od vsakega presojevalca ali izvedenca se mora gotovo najprej zahtevati, da je v dotični stroki dobro izvežbar. O dež. odborih se pa ne more v tem slučaji kaj takega trditi. Pri izvolitvi v dež. odbor gotovo ne pride v poštev večja ali manja pedagogiška izobraženost. In vender naj ima v strogo pedagogiških zadevah odločilno besedo dež. odbor in najkompetentneja oblast v pedag. stvareh se prezira. Stvar je popolnoma razumljiva. Deželni šolski svèt se gotovo ne bode toliko izpozabil, da bi delal na škodo ljudske šole. V deželah pa, kjer imajo Ebenhochovi pristaši večino, bode dež. odbor gotovo vse izbacnil iz lj. šolskih predmetov, kar bi utegnilo nasprotovati njihovim nazadnjaškim načelom. Realije bodo torej skoraj popolnoma odpravili. Realije delajo šolo mično in oživljajo ves pouk. To so tisti predmeti, ki otroku najbolj bistrijo um, ki ga rešijo spon neumnosti in praznoverja, ki ga uče izpoznavati vsegamogočnost Stvarnikovo, ki ga varujejo raznih sleparjev in zapeljivcev.

Vprašam: Kaj je napotilo te gospode, da hote izbacniti iz šole te prekoristne predmete? Ali bi radi, da ostane prosti narod neveden, praznoveren in neumen? Tako mora človek soditi — četudi bi ne hotel! Sam sem slišal pri neki priliki gospoda, ki je govoril zbranemu ljudstvu: „Tebi, kmetič, ni treba znati ne brati ne pisati, ni ti treba biti omikan, da le živiš po božji volji in dosežeš jedenkrat sveti raj!" Da, gospoda moja, to bi radi imeli nekateri socijalni reformatorji: Živi, kmet, po božji volji, delaj, trpi in — molči! Kaj se pravi to drugega, kot izročati prosti narod kapitalističnim izkoriščevalcem! Vera bodi plašč, in pod njim zatirajmo ubogo neveduo ljudstvo. Če je to smoter dotičnih gospodov, potem: sramota jim! —

„§ 4 Učne načrte za ljudske šole in vse, kar se tiče notranje šolske uredbe, določa naučni minister, zaslišavši dež. šolsko oblast in s privoljenjem dež. odbora."

Tudi tukaj se prezira najpristojneja oblast, dež. šolski svet, a tudi samo naučno ministerstvo se postavlja pod kuratelo dež. odborov. Čemu toliko nepotrebnih besedij! Mari bi gospodje kar naravnost povedali: deželni odbor ima vse pravice, tudi največje kozle streljati! (Dalje prih.)

„„Prišel je ter tako svetoval"", je šepetala in po gladkem lici ji je pritekla svitla solza.

„Kriva tedaj nisi sama, kriv je tudi on".

„„Ne, ne, on ni kriv; on ne sme biti kriv!"" je vzkliknilo dekle.

„In vendar ne more biti drugače", je odgovoril sodnik. „Tvoj čin je le deloma kazni vreden... Ti si vsled pomankanja otroka umrtila... A kdo ve, je li bi bila to storila, da ti ni on tako svetoval... Povej, kdo je bil tvoj ljubi?..."

„„Ne, ne — ne morem! Vaša dobrosrčnost, gospod sodnik, mi tega ne dovoljuje.""

„Misli si, da nisem tvoj in njegov sodnik, misli si, da te vprašuje oče po vajinem pregrešku.

„„Bodete-li odpustili?""

„Jaz odpustim, a zakon..."

Dekle se je še nekaj časa branilo, potem se je drhteča kakor šiba na vodi nagnila k staremu sodniku...

„Torej?"

Obotavljajoče, a vendar zaupno je dejala končno deklica:

„Ah, odpustite, gospod — njegovega imena niti izgovoriti ne znam... Vendar vedite, oče de teta, katero sem vsled pomankanja umorila, je — vaš sin...

V Ljubljani, 10. septembra.

Ministerski svèt je imel pod predsedstvom cesarja dvakrat dolgotrajno sejo. V prvi seji se je razpravljalo vprašanje, kdaj naj bi sklicali delegacije. Vlada je zborovanje delegacij sicer določila za pozno jesen, vender niso mogli določiti pri konferenci nobenega dneva ali vsaj roka, ker pri sedanjih nejasnih avstrijskih razmerah še ni gotovo, kdaj se bodo mogle v avstrijski zbornici vršiti volitve delegatov. — Včeraj pa so imeli vsi člani kabineta najprej sejo pri grofu Badeniju. Finančni minister, dr. pl. Bilinski, je bil opoludne pri cesarju sprejet v posebni avdijenci, ob 1. uri pa so se sešli pri cesarju še ostali ministri ter so imeli nad jedno uro trajajoče posvetovanje. Tej seji se pripisuje največja važnost za nadaljni razvoj notranjega položaja.

Dr. Ebenhoch je imel, kakor poročajo „Nar. Listy", z ministerskim predsednikom te dni dolga obravnavanja, ki vzbujajo občno pozornost. Tedi se, da dela katoliško-narodna stranka Badeniju težave, in da odstrani te, vršila so se omenjena obravnavanja. Ker nima dobrosrčni, toda preveč nervozni dr. Kathrein nobenega veselja več za predsedstvo zbornice, stopi bajè na njega mesto energični dr. Ebenhoch.

Hrvatske deželnozborske volitve za onih šestero mandatov, katerih v poslednjem zasedanju madjaronska večina ni verificirala, se razpišejo za konec septembra. Volitve za Bošnjake in Sv. Ivan-Žabno se vrše pozneje. Volilna agitacija se je začela v vseh okrajih in madjaroni so zopet — zlasti v Stubici — pričeli s svojimi terorističnimi mahinacijami.

V Budimpešti vlada radi poseta nemškega cesarja prav tako vznemirjenje kakor v kaki vasi ob prihodu novega župnika. Vsakdo bi rad igral prvo ulogo, vsak hoče obračati pozornost na se, oni pa, kateri vedo, da ne bodo mogli blizu, zabavljajo kar se da. Nekateri šovinistični časopiski prinašajo najstrupenejše zabavljice proti „vsiljivemu nemškemu uplivu" in proti „velikonemški šolmaštriji". Župan Markus je razžaljen, da ne bo sprejet prvi v avdijenci. Zato se je šel štiri ure dolgo prepirat k Banffyju, češ, da vendar „mesto vse plača" in se torej samo ob sebi razume, da morajo biti zastopniki madjarsko-židovskih purgarjev prvi. Socijalni demokratje hočejo prirediti 19. t. m., na dan pred prihodom Viljema, velik demonstrativen obhod za občno volilno pravico. Ako pa jim tega ne dovolijo, hočejo delati pri sprejemu zgago. Policija sedaj obravnava z njimi. Prišlo je tudi že nebrojno tujih policistov, da iščejo in zapirajo sumljive ljudi. Skratka: v Budimpešti se pripravlja prava komedija, katera bode bržčas pogorela, kajti žvižgalo in sikalo se bo vsekakor pošteno.

Carigrajska mirovna pogajanja so te dni zopet malo napredovala. Grška vlada je namreč izročila poslanikom noto, s katero je ponudila kot garancijo za nova posojila carinske dohodke Laurija, izvozno carino korint, smokev in svilenih kokonov ter dohodke svetilnikov ob morskih obalih. Hkratu so sprejeli poslaniki predlog Salisburyja, da morajo turške čete zapustiti Tesalijo tekom jednega meseca po onem dnevu, ko se podpišejo mirovni preliminariji. Tudi vprašanje glede kontrole velevlastij radi novih in starih posojil Grčije so bajè poslaniki že rešili.

Belgija in Holandska hočeta skleniti defensivno pogodbo, ker vzbuja novo grupiranje velevlastij vznemirjenje. V Bruslju se posebno boje, da bi postala Belgija navlic zajamčeni neutralitetni torišče bodoči nemško francoski vojni, in za ohranitev samostojnosti obeh dežel skleneta Belgija in Holandska alianco.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 9. septembra. Naše narodno gospodarstvo se v javnem življenju kaže pri denarnih zavodih, hranilnicah, posojilnicah, pri gospodarskih zadrugah, kmetijskih društvih itd. Ako se hočemo v narodno-gospodarskih zadevah okrepčati in na lastne noge postaviti, treba je pred vsem, da Slovenci tujih denarnih zavodov ne podpiramo, kakor to posebno „Mir" povdarja. Zdaj imamo Slovenci že dovolj lastnih zavodov, hranilnic in posojilnic, katerim smemo že brez izjeme zaupati ves denar, kolikor ga imamo za krajši ali daljši čas odveč. Ako ga zaupamo nemškim in laškim zavodom, s tem le krepčamo tujce in naše nasprotnike sploh, kateri so nam silno neprijazni v narodnem obziru in kateri nam materijalno nočejo več pomagati. Slovenci moramo delati na to, da bodemo imeli v prvi vrsti vsaj jedno krepko slovensko hranilnico, kakeršna more in naj postane „mestna hranilnica v Ljubljani", katera je bila ustanovljena iz najboljših narodnih namenov, in katera je tudi v narodnem obziru do zdaj tako korektno postopala, kakor je le mogla. Poleg hranilnic so ravno tako imenitne posojilnice. Toda ti zavodi bi bili kmalu dali povod, da bi se bili Slovenci skoro razdvojili na narodno gospodarskem polji. Dokler so se posojilnice snovale le na splošnem narodno gospodarskem stališči, bil jih je vsak vesel; kajti vsaka posojilnica je bila slovensko narodni zavod. Vsled strankarskih političnih bojev so pa hoteli nekateri v njih zaslediti druge politične momente, in peklo nas je, ko sta bili n. pr. na Notranjskem v nekaterih krajih brez potrebe kar dve posojilnici ustanovljeni, kar je siromašno in drugo ljudstvo silno begalo. No v naše zadoščenje in veselje moramo reči, da se po drugih slovenskih pokrajinah kaj takošnega ni več poskušalo in da se združenju na posojilniškem polji zelo približujemo. Pa kaj bi se tudi ne? Vsaj so si pravila slovenskih posojilnic skoro do pičice jednaka! Največ slovenskih posojilnic, znabiti $^4/_5$ vseh, ima pravila, katera so zmes Raiffeisenovih in Schulze-Delitzschevih načel. Malo posojilnic je, da bi imela čisto Raiffeisenova pravila, (vsaj se ta pravila do pičice itak ne vjemajo z zadružnim zakonom) in komaj 2—5 posojilnic je, katerih pravila se bolj Schulzejevim nazorom približujejo. — Zavoljo tega bi bilo želeti, da vse slovenske posojilnice pripoznajo vrhovno vodstvo „Zvezi slovenskih posojilnic", katero društvo ima za slovensko posojilništvo največ zaslug in katero kaže respektovati že iz narodnega stališča. Društvo „Zveza kranjskih posojilnic", ki se je bilo ustanovilo le iz politično strankarskih namenov, kakor tudi več kranjskih posojilnic, je sicer zdaj potrebno, kakor je tudi mej 61 kranjskimi posojilnicami, znabiti več kakor 50 potrebnih; toda ono samo naj pripozna „Zvezo slovenskih posojilnic" kot društvo, kateremu naj pripada vrhovno vodstvo slovenskega posojilništva. Nasprotno pa naj obe društvi vzameta v svoje varstvo vse slovenske posojilnice. Izvenkranjske posojilnice naj bi torej kar od kraja pristopile k slovenski „Zvezi". Ako bi pa „Kranjska Zveza" stopila v nrarodno-pravilno razmerje s „Slovensko Zvezo", potlej bi lehko vse kranjske posojilnice pristopile h „Kranjski Zvezi". — Pri taki organizaciji se je potem nadejati, da pridejo pod varstvo teh društev vse slovenske posojilnice, katere zaslužijo skoro brez izjeme, da se jih občinstvu priporočuje, da se jih nadzoruje in podpira. Močne slovenske posojilnice bodo potem podpirale še gospodarske zadruge, kmetijske družbe in druga narodna podjetja. Na ta način se utegne kmalu doseči dobra narodna organizacija na našem gospodarskem denarnem polji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. septembra.

— **(Vseslovenski shod.)** Zanimanje za vseslovenski shod prihodnji torek je jako veliko; posebno mnogoštevilno se oglašajo izvenkranjski Slovenci in istarski Hrvatje. Vabila so do malega že razposlana, žal, da se je pripravljalni odbor z ozirom na omejeni prostor moral omejiti na 3000 vabil. Istotako bode število udeležencev pri banketu omejeno na 300 do 400, ker za več oseb ni prostora v določeni dvorani. Mej drugimi pride na shod znani rusinski državni poslanec Barwinski.

— **(Zastave ven!)** Piše se nam: Približuje se dan vseslovenskega shoda, in naše stolno mesto bode zopet pokazalo praznično narodno lice vsem dobro došlim gostom. Vsak narodni hišni posestnik v Ljubljani se gotovo odzove pozivu našega vlega župana gospoda Ivana Hribarja in okrasi svoje poslopje z narodnimi zastavami. Da bi pa dohajajoči gostje že od daleč zagledali središče Slovenije, našo belo Ljubljano, bilo bi jako primerno, da se tudi na vrhuncu ljubljanskega gradu, na mestnem stolpu, razobesi narodna zastava.

— **(Prijateljski sestanek slovenskih literatov, umetnikov in knjigotržcev.)** V soboto zvečer ob 8 uri snidejo se v kavarni „Narodnega doma" iznova vsi oni rodoljubi in vse one rodoljubkinje, ki se zanimajo za prireditev I. komersa slovenskih književnikov, umetnikov in knjigotržcev v Ljubljani. (Ta se bo vršil 13. t. m. ali na predvečer vseslovenskega shoda.) Izrečno pripominjamo, da so dobrodošli vsi slovenski rojaki in dobrodošle vse rojakinje, katerim je za razvoj in prospeh slovenske književnosti in umetnosti, če tudi niso literati ali literatinje. Vabila se niso pošiljala nikomur ter ima zato pristop vsak Slovenec in vsaka Slovenka. Torej na mnogobrojno svidenje!

— **(Desetletnica kluba slovenskih biciklistov „Ljubljane".)** Za to pomembno slavnost

se nadaljujejo priprave z vso energijo. V včerajšnji odborovi seji odločilo se je, da se bode slavnostni sprevod, kateri se priredi 19. septembra ob poludvanajstih dopoludne, vozil po sledečih ulicah in trgih: „Narodni dom“ (ranžiranje na vrtu) — Knaffl-ove ulice, Šelenburgove ulice, jedenkrat okrog „Zvezde“, Gospodske ulice, Turjaški trg, Breg, Sv. Jakoba trg, Glavni trg, Vodnikov trg, Kopitarjeve ulice, Resljeva cesta, Kolodvor, Dunajska cesta, Frana Josipa cesta, „Narodni dom“. Za okrašenje kolesa se je tudi že skrbelo, in sicer je odbor naročil 56 jako lepih okraskov iz narejenih (voščenih) cvetlic. Klub je pripravljen oddajati te okraske proti povrnitvi stroškov posameznim svojim članom. Vsakdo, ki se je prijavil za sodelovanje, more si ogledati že okrašeno kolo v spodnji kavarni „Narodnega doma“. — Ker je — sodeči po že došlih prijavah dirkačev — pričakovati obilne udeležbe športnih sodrugov iz zunanjih krajev, sestavil se je poseben odsek, kateri ima skrbeti za stanovanja in vozove. Prosimo torej vse rodoljube, kateri bi bili pripravljeni odstopiti za 18. in 19. sept. jedno ali več sob, oziroma svoj voz v uporabo klubu, da izvolijo to javiti gosp. Josipu Prosencu v pisarni „Feniksa“ na Kongresnem trgu. Upamo, da ta naša prošnja ne ostane neuslišana. — Za slavnost se kaže tudi mej širšim ljubljanskim občinstvom veliko zanimanje. Posebno veseli pa vsakega kolesarja vest, da so se dame slovenske dogovorile, da hočejo dati klubovemu prvaku poseben damski dar. Slava jim! — Končno naj se še omeni, da je dirkališče že skoro dodelano in se bode v 2—3 dneh odprlo za training. Tudi tribuna že stoji. Predprodajo vstopnic sta iz prijaznosti prevzela gosp. J. Lozar na Glavnem trgu in g. F. Šašark v Šelenburgovih ulicah št. 1. Sedeži na tribuni bodo do (inclusive) dne 15. sept. rezervirani za delničarje „zadruge za zgradbo in vzdrževanje dirkališča“, potem pa se bodo tudi drugemu občinstvu oddajali.

— (**Ženska bitka.**) Pri ljubljanskem okr. sodišči se je začela danes vrsta kazenskih obravnav radi žaljenja na časti in drugih podobnih deliktov. Poved tožbam je bitka, katera se je bila unela dne 24. avgusta t. l. na Dobravi pri Črnučah. Kar nosi v Dobravi ženska krila je bilo ta dan vse na nogah. Po daljšem klepetanju, katero je bilo tako živahno, da so se moški kar poskrili, razdelilo se je ženstvo „na dva kampa“ in začel se je boj. Letalo je kamenje, prekle so se lomile na glavah in ramah, srpi so bliščali, nohtje so praskali, vrišč pa je bil tak, da se je slišal pol ure daleč. Ženske so se neusmiljeno ruvale in pretepale. Iz jedne hiše so bile v boju kar tri generacije zastopane. Gospodinja je spretno sukala poleno, njena nadobudna hči je praskala, stara mati pa je prilezla iz kota in posegla s prekljo v boj. Boj je trajal dolgo in šele ko se je jelo mračiti, zapustile so ženske bojišče in si šele hladit dobljene rane, na bojišči pa je ostalo poleg prekelj in polen toliko las, da bi — po izpovedi očividcev — iz njih napravil več žimnic. Možje, kateri so po svojem poklicu dobro informovani o pretepih v naši deželi, trdé, da v tekočem stoletju še ni bilo na Kranjskem take ženske bitke, kakor 24. avgusta na Dobravi.

— (**Koncert Slavjanski**) Dimitrij Slavjanski priredi tekom prihodnjega tedna dva koncerta v Ljubljani, pri katerih nastopi tudi njegova hči Margareta.

— (**Prestidigitateur Thorn**) priredi v dež. gledališči, in sicer v soboto, v nedeljo, v ponedeljek in v torek spiritistično in magično predstavo. Thorn je take predstave priredil že v raznih mestih, povsod z največjim uspehom. Dunajski listi ga toplo priporočajo in hvalijo eleganco in preciznost vseh njegovih vseskozi jako zanimivih in novih izvajanj. V Lvovu je Thorn igral kar več mesecev nepretrgoma v gledališči grofa Skarbka. Poljski listi „Przeglad“, „Gazeta Lwowska“, „Dziennik Polski“ in „Kurjer Polski“ poročali so o njegovih predstavah jako laskavo, iz česar se da sklepati, da bode te dni prilika videti res kaj zanimivega.

— (**Semenj**) Na semenj dne 9. septembra je bilo prignanih 479 konj in volov, 246 krav in 67 telet, skupaj 792 glav. Kupčija je bila srednja, ker zunanjega kupca ni bilo.

— (**Policijske vesti.**) Mestna policija ljubljanska aretovala je tekom meseca avgusta 203 osebe in sicer zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru 50, zaradi postopanja 74, zaradi pijanosti 23, zaradi beračenja od hiše do hiše 16, zaradi prestopka tatvine 9, zaradi reverzije 6, zaradi hudodelstva javnega nasilstva 6, zaradi prestopka goljufije 6, zaradi hudodelstva tatvine 3, oseb brez stanovališča 3, zaradi hudodelstva goljufije 2, zaradi prestopka poneverjenja 2, zaradi prestopka poškodbe tuje lastnine 1, zaradi prestopka lahke telesne poškodbe 1 in zaradi hudodelstva razžaljenja Njega Veličanstva 1. C. kr. dež. sodišču se je izročilo 15, c. kr. za mesto del. okr. sodišču pa 47 oseb. Odgonskim potom se je odpravilo iz Ljubljane 67 oseb, izgnala se je iz Ljubljane 1 oseba. Tatvin se je ovadilo 20, vrednost ukradenih reči je znašala 347 gld. 85 kr. V 12 slučajih so se storilci poizvedeli in ovadili. Mestni policijski stražniki so napravili 537 ovadb in mestni policijski detektivi pa 70. Vseh vlog je imel policijski urad v mesecu avgustu 1364.

— (**Iz Črnomlja**) se nam brzojavlja: Mestni zastop črnomaljski izvolil je dež. predsednika barona Heina in dvornega svetnika Šukljeja v priznanje njiju zaslug za zgradbo vodovoda častnima meščanoma.

— (**Kranjska gimnazija**) Dež. šolski svet je dovolil, da se na kranjski gimnaziji za tretji razred otvori paralelko. Prva dva razreda že imata paralelki.

— (**Slavnostna otvoritev novega gimnazijskega poslopja v Kranju**) Dan 18. t. m. se slovesno otvori novo gimnazijsko poslopje v Kranju. Zgradila je to poslopje z velikimi žrtvami mestna občina kranjska. Kranjsko gimnazijsko poslopje je prvo, katero je zgradila slovenska občina. Za slavnostno otvoritev je določen naslednji vzpored: 1. Ob 8. uri zjutraj na kolodvoru vzprejem zastopnika visoke c. kr. učne uprave, dostojanstvenikov in došlih gostov po občinskem odboru. 2. Ob ½9. uri slovesna sv. maša v župni cerkvi. 3. Sprevod h gimnazijskemu poslopju. 4. Vzidanje sklepnega kamena in odkritje spominske plošče. 5. Blagoslovljenje poslopja in kapele. 6. Slovesna oddaja poslopja visoki c. kr. učni upravi. 7. Ogledovanje prostorov. 8. Ob 1. uri skupni obed v gostilni g. Petra Mayra. 9. Ob 4. uri promenadni koncert godbe c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27., v Fran Josipovem drevoredu. 10. Ob 8. uri večerna zaba s koncertom vojaške godbe v prostorih g. Petra Mayra in v prostorih „Narodne čitalnice“. — Kdor se želi udeležiti skupnega obeda, naj blagovoli to naznaniti gostilničarju gosp. Petru Mayrju do 15. septembra, kuvert à 2 gld.

— (**Iz Šentruperta**) se nam piše: Šentruprčani bili so že od nekdaj hudomušni; obsoja se jih vsled tega, da so liberalci itd., zato stojijo tudi z g. župnikom na precej poostrenim stališču. Dne 7. t. m. na večer došel je sem gospod knezoškof ljubljanski. Slavolokov seveda, kakor nikjer drugod, tudi tu ni manjkalo, toda na onem, napravljenem od občinskega zastopa, nahajal se je pomenljiv napis: „Prevzvišeni dušni pastir, — daj nam zaželjeni mir“. — Želeti bi le bilo, da bi g. vladika uvaževal ta napis.

— (**Klub slov. biciklistov Kamnik in okolica**) naznanja svojim gg. članom, da se udeleži dne 19. t. m. slavnosti desetletnice kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“, ter iste uljudno vabi k mnogobrojni udeležbi, z določbo, da blagovoli oni, ki se namerava udeležiti, vsaj do 15. t. m. to pismeno odboru naznaniti. Želeti bi bilo, da se vsak udeleženec pridruži sprevodu po mestu z okrašenim kolesom.

— (**Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kropo Kamnogorico Dobravo**) priredi v nedeljo dne 12. septembra v Kropi v gostilni pri Jarmu ob polu 4. uri popoludne veselico. Vzpored: 1. Pozdrav. 2. Gledališka predstava: „Dva gospoda na jeden sluga“, burka s petjem v jednem dejanju. 3. „Različni ljudje“. Predstavlja ***. 4. Srečkanje. Mej posameznimi točkami poje kroparski moški zbor. Vstopnina 10 kr. Preplačila se hvaležno vsprejemajo. Veselica se vrši pri vsakem vremenu.

— (**Električna železnica na Sv. Višarje**) Piše se nam: Komu ni znana slavna božja pot na Sv. Višarje na Koroškem? Malone vsakemu Slovencu, posebno vedo stareji ljudje o tej božji poti kaj povedati. Pravijo, da na to goro priroma vsako leto povprečno 60 000 vernikov. Sedaj pa se pripoveduje, da mislijo napraviti na ta visoki hrib električno železnico. Tvrdka Siemens & Halske je dobila že predkoncesijo za njo. Če se to podjetje res kdaj uresniči, potem se bode promet gotovo še povečal, kajti na ta način bode vsakdo prišel z lahkoto na vrh. Ta gora ima krasni razgled.

— (**Volilni shod**) Prihodnjo nedeljo dne 12. septembra bo na Slatini, v gostilni g. Ogrinka volilni shod, na katerem bodeta poročala državna poslanca dr. Gregorec in Žičkar.

— (**Iz Gradca**) se poroča: Podpredsednikom višjega dež. sodišča je določen višjesodni svetnik Ivan Wanggo, doslej personalni referent pri istem višjem sodišču.

— (**Iz Celovca**) se nam poroča z dne 8. septembra: Te dni zboruje pri nas planinsko društvo pivovarnarjev alpskih dežel. Naš slavni veliko germanski magistrat je dal svoji zaslepljenosti zopet s tem duška, da je pustil razobesiti na nekaterih krajih zastave. Ni treba praviti, da je ukrenil zopet po svoji stari navadi in poleg frankfurtarskih razvil tudi zastave nemškega cesarstva. Kam smo že vender prišli? Toda čuj! Te zastave moral je ta slavni magistrat zopet odstraniti, češ, da kalé čisti patrijotizem Celovčanov. To se je pa najbrže zgodilo vsled višjega migljaja, zakaj mesto prejšnjih vihrale so potem naše cesarske zastave. Tu manjka železne roke našega deželnega predsednika, ki bi moral skriviti poslednji las temu neavstrijskemu Meheljnu. A temu se ne sme ničesar žalega storiti, če ne plane ves nemški narod na noge. O, blaženi časi!

---

* (**Ženske apotekarice**) Glavna skupščina občnega avstrijskega lekarnarskega društva v Lvovu je sprejela resolucijo, da se ženske pripuste k apotekarskemu stanu.

* (**Sluga kot zdravnik.**) Privatni sluga vseučiliščnega profesorja in ženskega zdravnika, dr. Viljema Taufferja v Pešti, imenom Ivan Toth je igral dlje časa v odsotnosti svojega gospoda ulogo doktorjevo. Toth je sprejemal pacijente v profesorjevi sobi ter zlasti ženske jako skrbno preiskoval, zapisaval jim zdravila ter si pustil diagnoze drago poplačati. Na ta način si je premeteni sluga zaslužil mnogo denarja. Slučajno se je izvedelo to dolgo trajajoče sleparstvo in slugo so sedaj deli pod ključ.

* (**Kako nosijo Parižanke svoja — krila?**) Neki angleški estetik, ki je študiral pariško modo, posebno pa način, kako se Parižanka kaže lepo, piše, da ne nosijo Parižanke nikdar, niti v dežju, niti v snegu — črevljev iz gumija ali galoš. One tudi ne rabijo takozvanega „Patent-Kleideraufschürzer-ja“. Naj li dežuje ali sneži, Parižanka se nosi elegantno in fino — zlasti pa spodaj. Spodnje krilo je vedno posebno skrbno in ukusno sešito, da je more Parižanka brez bojazni pokazati. Lani so dvigale Parižanke svoja krila tako, da so si napravile na desni in levi strani „godete“, gube, letos pa si napravijo gube le zadej ter dvignejo vse skupaj z jedno roko. Parižanka se ne pogleda nikdar pod nogo, ker to se smatra ondi za nefino in naravnost smešno. Zares imenitno!

Brzojavke.

Dunaj 10. septembra. Suplent na ljubljanski višji gimnaziji Mihael Markič je imenovan profesorjem na gimnaziji v Novem mestu.

Dunaj 10. septembra. Vodstvo nemško-liberalne stranke dementuje vest, da je izročilo raznim merodajnim ogerskim poslancem spomenico, v kateri izjavlja, da, zastopajoč idejo dualizma, ne bo stranka delala ovir pogodbi z Ogersko.

Atene 10. septembra. Listi sodijo, da je vprašanje o grško turškem miru dognano. Vlada hoče še te dni sklicati parlament, da odobri predloge glede zagotovitve Turčiji dolžne vojne odškodnine in glede kontrole grških financ.

Berolin 10. septembra. Državni kancelar knez Hohenlohe ne odstopi koj sedaj, nego šele tekom meseca oktobra.

Kolonija 10. septembra. Blizu Urbacha zadel je brzovlak ob tovorni vlak. Dva železničarja sta bila ubita, mnogo potnikov ranjenih.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** (Dalje.) XIII. Zborični svetnik Josip Rebek poroča vsled dopisa c. kr. dež. vlade z dne 18. junija 1897, da ima občina Kranjska gora pravico za letni in živinski semenj drugi ponedeljek v mesecu oktobru ali pa na ponedeljek pred cerkvenim žegnanjem. Vsled stare navade pa se prične ta semenj že v soboto pred drugim ponedeljkom v oktobru in se konča četrtega dne, t. j. v torek. V soboto je semenj za drobnico, v nedeljo in torek letni semenj in v ponedeljek pa letni in živinski semenj. Ker je okrajno glavarstvo to razvado prepovedalo, prosi občinsko predstojništvo vsled sklepa občinskega odbora v seji dne 5. februvarja 1897, da se dovoli semenj z blagom na drugi ponedeljek v oktobru in živinski semenj na soboto prej tem. Utemeljuje se stem, da navadno privedo kupčevalci z drobnico zlasti iz Trente in s Koroškega svojo drobnico že v soboto in se vsled cerkvenega blagoslovljenja, ki je v nedeljo, razvije prav živahna kupčija, dočim je v ponedeljek živinski semenj brez pomena. Odsek se pridružuje priporočilu c. kr. okr. glavarstva v Radovljici, ker bi bilo v škodo vsem udeležencem, če bi se ta običaj, ki izvira iz krajevnih potreb, popolnoma odstranil. Odsek predlaga: Zbornica priporočaj prošnjo občine Kranjska gora pri c. kr. dež. vladi. — Predlog se vzprejme.

XIV. Zborični svetnik Karol Luckmann poroča v imenu odseka, da prosi več posestnikov iz občine Bela Peč v zbornici predloženi prošnji z dne 20. junija 1897. visoko c. kr. železniško ministerstvo, naj bi dovolilo, da bi ustavljali osobni vlaki pri stražnici št. 6 toliko časa, dokler se ne pokrijejo stroški za napravo posebne postaje za osobni promet. Mnogo prebivalcev Bele Peči si želi že od l. 1875. napravo postaje nad Belo Pečjo. Ako bi ta bila na mestu stražnice št. 6, imeli bi Belopečanje do tje peš le kakih pet minut, ako se računa od poštnega urada. Sedaj je do postaje Rateče Bela Peč jedno uro hoda, iz Ahletov, Zagrada in Koprivnika pa še mnogo dalje. Vsled ukaza ministerstva z dne 13. avgusta 1891, št. 32675, katerega je naznanilo prosilcem vsled ukaza c. kr. dež. vlade z dne 30. avgusta 1891, št. 10498, c. kr. okr. glavarstvo z dopisom z dne 20. septembra 1891, št. 8821, je bil po c. kr. obratnem ravnateljstvu v Beljaku izdelan načrt za to postajo predložen dne 28. aprila 1891. I občini belopeški v odobrenje pri napravah postaj veljavnih splošnih pogojev. Občina je v dopisu z dne 3. junija 1891. prosila c. kr. obratno ravnateljstvo v Beljaku, naj se dan določen za odobrenje končnega zapisnika preloži na pozneje, ker se še niso občinski zastopniki popolnoma zjedinili glede naprave

in vzdrževanja postaje. Ker se od tega časa v tej zadevi ni storilo ničesar, vzeli so nekateri prebivalci vso stvar v svoje roke in so zbornici omenjeno prošnjo predložili, da jo ista podpira pri visokem c. kr. železniškem ministerstvu. Ker je brezdvomno, da bi bilo Belopečanom mnogo lažje priti do železnice, če se njih prošnji ugodi, in ker je razvidno iz navedenega ukaza c. kr. trgovinskega ministerstva, da ni od strani železniške uprave nobenih zaprek, zato je odsek mnenja, da je treba podpirati prošnjo, in vsled tega predlaga: Slavna zbornica naj podpira prošnjo pri visokem c. kr. železniškem ministerstvu. — Predlog se vsprejme.

(Dalje prih.)

— **Državne železnice.** Dne 1. septembra 1897 se je pri km 18 463 proge Lvov-Črnovce drž. železnic otvorila postajica Dawidow za promet z ljudmi in prtljago, pri km 118 3035 iste proge pa postajica Dubowce za promet z ljudmi, pretljago in tovorninami, zaprla pa se je postajica pri km 120 0325 Wodniki.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetji razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (97—12)

Veliki uspehi izzovejo navadno škodljive posneme in nekoristna ponarejanja, ki so seveda zelo cena. To se vrši tudi s **Santal-Midyjem,** katerega posnemajo jako surovo z mešanji kopalve, terpentina in cederne esence. Zato naj se kupujejo le mošnjice z imenom Midy! V. (243—2)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Antona Sterleta posestva v Iški, cenjena 7015 gld., dne 11. septembra in 11. oktobra v Ljubljani.

Sebastijona Stembergerja zemljišče v Kuteževem, cenjeno 2150 gld., dne 13. septembra v Ilirski Bistrici.

Jakoba Namreta zemljišče v Starem trgu, cenjeno 405 gld., dne 13. septembra in 13. oktobra v Ložu.

Frana Černeta posestvo v Ljubljani, cenjeno 495 gld. 60 kr., dne 13. septembra in 18. oktobra v Ljubljani.

Matije Zamana posestvo v Grubljah dne 14. septembra in 15. oktobra v Kostanjevici.

Umrli so v Ljubljani:

Dné 6. septembra: Lorenc Kokalj, posestnik, 84 let, Rečne ulice št. 8, mrtvoud.

Dné 7. septembra: Jurij Zajc, gostilničar, 48 let, Poljanska cesta št. 15, rak.

V deželni bolnici:

Dné 4. septembra: Ivan Šifler, posestnik, 64 let.

V vojaški bolnici:

Dné 7. septembra: Gašper Lakner, c. in kr. četovodja, 23 let, vnetica možganske mrene.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m.

September	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
9.	9. zvečer	734·9	15·0	brezvetr.	oblačno	0·0
10.	7. zjutraj	733·9	9·6	brezvetr.	megla	
„	2. popol.	733·0	22·8	sr. jzah.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 14·3°, za 1·4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 10. septembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102	gld. 25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	„ 30	„
Avstrijska zlata renta	124	„ 50	„
Avstrijska kronska renta 4%	101	„ 70	„
Ogerska zlata renta 4%	122	„ 35	„
Ogerska kronska renta 4%	99	„ 85	„
Avstro-ogerske bančne delnice	950	„ —	„
Kreditne delnice	364	„ 75	„
London vista	119	„ 80	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„ 70	„
20 mark	11	„ 74	„
20 frankov	9	„ 52½	„
Italijanski bankovci	45	„ 20	„
20 kr. cekini	5	„ 64	„

Spreten knjigovez

kateri je vojaščine že prost ter samec, **dobi trajno službo.** — Ponudbe oglasiti je pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (1353—2)

Učenec

se vzprejme v trgovino s špecerijskim blagom in delikatesami. (1363)

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Vinski trgovci in gostilničarji!

Prodajam letošnji pridelek **grozdja okoli 500 hektolitrov** najboljše vrste iz najglasovitejše hrvatske vinske gorice **„Bukovec“ pri Zagrebu,** in sicer za gotovo plačilo. Kdor želi kupiti, dobi pri meni najpotrebnejše za trgatev ter si vinograde lahko ogleda **do 20. septembra t. l.**

Marko Mileusnić, Maksimir, pošta Zagreb. (1362—1)

Ces. kr. avstrijske ❀ državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1897.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž. (9 62-206

Ob 12. uri 5 min. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 min. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyer, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 min. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 39 min. popoldne osobni vlak v Lesce-Bled, (le ob nedeljah in praznikih.) — Ob 7. uri 46 min. zvečer osobni vlak v Lesce-Bled.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoludne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Aussees, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osobni vlak iz Lesce, Bleda. — Ob 11. uri 20 min. dopoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 min. popoludne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 min. zvečer osobni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Ob 10. uri 25 minut zvečer osobni vlak iz Lesce-Bleda (le ob nedeljah in praznikih.)

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoludne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) **v Kamnik.**

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoludne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) **iz Kamnika.**

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 8 min. dopoludne, ob 6. uri 30 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak leb nedeljah in praznikih.)

Iščem stanovanja

s popolno hrano od 15. septembra t. l. naprej. — Ponudbe pod naslovom: **Zdenka Teršova,** član slovenske drame, **Praha, Taborská ulice č 1815.** (1366—1)

Korespondent

za inozemstvo, popolnoma zmožen slovenskega in hrvatskega jezika v govoru in pisavi, **se proti dobri plači takoj vzprejme.**

Ponudbe pod „**K. S. 1500**“ na upravništvo „Slov. Naroda“ ali pa ustmeno od 12.—3. ure popoludne vsak dan **v hotelu „Pri slonu“,** sobna štev. 63, **do nedelje 12. septembra t. l.** (1358—2)

Razglas.

Na **c. kr. obrtnih strokovnih šolah** (strokovna šola za obdelovanje lesa z **javno risarsko šolo** in z oddelki za **figuralno podobarstvo,** za **rezbarstvo,** za **mizarstvo,** za **strugarstvo** in za **pletarstvo,** ter strokovna šola za **umetno vezenje** in **čipkarstvo) v Ljubljani** se prične šolsko leto s slovesno službo božjo v cerkvi Svetega Jakoba

dné 18. septembra.

Redni učenci in učenke, ki hočejo vstopiti v šolo, naj se zglasé v spremstvu starišev ali njih namestnikov v ravnateljevi pisarni (Zvezdarske ulice, Virantova hiša)

dné 16. septembra

od 9.—12. ure zjutraj ali od 3.—5. ure popoludne z odpustnico ljudske šole in dokazom o dovršenem 14. letu svoje starosti.

Izredni obiskovalci in obiskovalci javne risarske šole se vzprejemajo tudi mej šolskim letom in sicer poslednji vsako nedeljo dopoludne.

Oddelek za pletarstvo obiskujejo lahko možki in ženski učenci. Pouk v tem oddelku traje 1—2 leti.

Učenci in učenke, ki so že hodili v strokovne šole, se morajo zglasiti

dné 17. septembra

zjutraj.

C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol v Ljubljani

dné 7. septembra 1897. (1364—1)

Preselitev trgovine.

S tem javljam spoštovanim p. n. odjemalcem, da sem se s svojo

trgovino suknenega, platnenega in modnega blaga in konfekcij za gospe

preselil

v Špitalske ulice št. 7

in da sem svojo zalogo s povsem novim blagom najbogateje popolnil. (1314—3)

Priporočujoč se najbolje za mnogobrojno udeležbo, beležim z velespoštovanjem

„Pri Tončku“. **Anton Schuster** *„Pri Tončku“.*

Št. 117/pr. (1365—1)

Razpis službe.

Pri upraviteljstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani izpraznjena je služba

kontrolorja

z letno plačo **1200 gld.,** s pravico do dveh v pokojnino vštevnih petletnic po 100 gld. ter s prostim stanovanjem.

Prosilci za to službo vložé naj svoje pravilno opremljene prošnje

do 1. októbra 1897. l.

pri podpisanem deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 6. septembra 1897.

Naznanilo.

Usojam se uljudno naznaniti, da sem svojo

posredovalnico stanovanj in služb

z Brega št. 6

premestila

v Gospodske ulice št. 6

pri tleh na desno. (1317—5)

Ker sta obe podjetji ločeni drugo od druzega, se morem posredovalnemu poslu posvetiti z največjo paznostjo. Po novih vnanjih zvezah mi je možno ustrezati najdalje segajočim zahtevam.

Separirana soba za predstavljanje in razgovarjanje.

Opravilne ure od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer.

Na zunaj pismeno. **G. Flux**

Gospodske ulice št. 6.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.